

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak
torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrske kraje
za celo leto 14 K, za pol leta 7 K;
za četrt leta 3-50 K, mesečno 1.20 K.
za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrt
leta 4 K; za Ameriko za pol leta
9-50 K za četrt leta 4-80 K

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštne proste
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Inserati: Enostopna petil-vrstica
(širina 88 mm) za enkrat 20 vin.,
večkrat po dogovoru.

122. številka.

V Ljubljani, v četrtek, dne 11. novembra 1909.

Leto XII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo
«Rdečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljave
naročila an list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravišтво
«Rdečega Prapora», Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II.

Po volitvah na Goriškem.

I.

Volitve v deželni zbor so končane. Rezultat na italijanski strani 6 klerikalcev in 9 nacionalcev, na slovenski strani 9 klerikalcev, 3 agrarci, 1 narodnjak in 1 naprednjak.

Menda ni v politični zgodovini slovenske dežele tako gorostasnega poraza kakor oni napredne stranke na Goriškem. Stranka, ki je navidezno spomladi leta 1908 zmagala z 9 poslanci, stranka, ki je po volitvah 1908 pisala: naprednjaki smo zmagali z lastno močjo in vrgli klerikalizem ob tla, da se nikdar več ne dvigne; stranka, ki je pred volitvami 1909 pisala: takega boja svet še ni videl, klerikalni zmaj bo uničen za vedno, kmečka stranka je le v fantaziji posameznih mladičev, — ta stranka si je priporila komaj enega poslanca, pravimo komaj, ker je tudi ta edini poslanec zmagal le, ker ni imel sposobnega protikandidata.

Slovenska klerikalna stranka je po izidu volitev 1908 videla, kar je morala videti, da ima tri nasprotne stranke: napredno, agrarno in socialno demokracijo, in da so združene te stranke 9 marca 1908 zmagale nad njo. Ako bi voditelji napredne stranke znali šteti do 3, bi seveda morali konstatirati isto ter trezno sklepati: «klerikalnega zmaja» je mogoče premagati le v tesni družbi, in šele kadar bo ta zmaj docela ubit, si lahko privoščijo napredna stranka svoje posebne politične «špase».

Klerikalna stranka se je mirno pripravljala na težak, negotov boj ter se skrbno ogibala, zaliti socialno-demokratsko stranko, ki je pri volitvah 1908 proti njej končno odločila. Glasilo napredne stranke si je pa zato prav pošteno «privoščilo» socialne demokrate. Slovesno je ponavljalo izjavo, da ne potrebuje nikake pomoči, ne agrarne, ne socialno-demokratske, ker je naprednjastvo na Goriškem v polnem cvetju, in da se bliža nova zlata politična doba svobodomiselnosti in gospodarskega napredka na Goriškem. Rezultat tega petelinjega petja na kupu gnoja je 1 poslanec izmed 14.

Pri volitvah v kuriji veleposestnikov na slovenski strani se s težko silo zmagali 3 agrarci: Klančič, dr. Franko in deželni svetnik Rutar. «Soča» si pred volitvami niti ni upala ziniti, da napredna stranka sploh kandidata postavlja, marveč je previdno prepustila izbero poslancev veleposestnikom samim, agrarna stranka pa si je postavila oficijelno imenovanje 3 kandidate, ki so bili tudi na programu kmečke stranke izvoljeni, in kateri bi bili na programu napredne stranke sijajno propadli: nič ne de toraj, da je «Soča» brzojavila «Slovenskemu Narodu», da so zmagali v kuriji veleposestnikov naprednjaki. Ostati brez politične družbe, prav sam, je vendar žalostno!

Na italijanski strani so liberalci z nezaslišano demoralizirajočo agitacijo skoraj vrgli ob tla klerikalno stranko. Dočim je ista zmagala leta 1908 s 3000 glasovi večine pri prvi volitvi, je letos zmagala s 1000 glasovi komaj pri ožji volitvi, v kmečkih občinah pa je le s kakimi 30 glasovi.

Tudi na furlanski strani bi bila socialna demokracija odločna, ako bi bila nekoliko bolj pripravljena za boj. A ker lansko leto ni bilo najmanjšega upanja, da bi socialna demokracija odločila, so letos preveč zanemarjali pripravo na volilni boj. Pokazalo pa se je, da socialna demokra-

cija pri bodočih volitvah ostane končno odločilna stranka. Torej rezultat: 15 italijanskih poslancev, 14 slovenskih, 15 klerikalnih, 10 liberalnih, 3 agrarni in 1 divjak-narodnjak, skupaj torej 14.

Stojimo sedaj pred imenovanjem deželnega glavarja. Ako se vlada drži političnega principa, tedaj bi morala vzeti glavarja iz števila italijanov-klerikalcev in ostal bi torej glavar Gasser ali Bugatto. Ako pa se drži vlada najmočnejše stranke in se ozira obenem na narodnost, potem izvoli deželnega glavarja iz vrste 9 italijanskih liberalnih poslancev, torej ostane zopet glavar 80 letni dr. Pajer. Ako vlada hoče, da bo deželni zbor sposoben za delo, ji ne ostane drugo nego da pomaga kovati zvezo 9 klerikalnih slovenskih poslancev z 9 italijanskimi liberalnimi. Slovenski klerikalni stranki gre za to, da obdrži pozicije in pridobi čas, da se v deželi utrdi, mora torej biti proti obstruizmu in razpustu deželnega zbora, italijanska liberalna stranka pa ostane le, če ohrani vsaj svoje stare pozicije v deželnem zboru in odboru, t. j. 2 odbornika in deželnega glavarja in odločujočo politično pozicijo. Ker je pri zadnjih volitvah ta stranka silno narastla, ima nade, da pri še enkratnem razpustu docela pomeče s klerikalno italijansko stranko ter spravi v deželni zbor 15 kompaktnih italijanskih liberalcev. Ako se torej tej stranki ne ugodí docela, je naravno, da bo skušala obstruirati s skrajnimi sredstvi in provocirati nove volitve. Slovenski klerikalni stranki gre le za to, da varuje pozicije, torej bi bila tudi eventualno pripravljena na malo izgubo, katera je neizgibna. Iz kmečke kurije ima zagotovljenega samo 1 deželnega odbornika z lastnimi 9 glasovi, italijanski liberalci imajo zagotovljenega za mestno kurijo 1 deželnega odbornika, kurija veleposestnikov ima 3 agrarce proti 8 italijanskim liberalcem. V tej kuriji torej odloči žreb. Ako odloči žreb za italijanske liberalce, potem ostane prosto eno mesto odbornika iz cele zbornice za slovenske klerikalce. Sicer pa pride v deželni odbor dr. Franko kot zastopnik slovenskih agrarcev; potem si seveda italijanski liberalci poiščejo drugega odbornika iz cele zbornice. To bi bila mala žrtev za klerikalno slovensko stranko; no, profesor Berbuč poleg dr. Frankota v deželnem odboru ne bo napačen kupček! Kdor pozna dr. Gregorčiča, ve, da je skoraj izključeno kako sodelovanje z Gabrščekom in dr. Faiduttiem. Je res, da utegne nadškof želiti klerikalno slovensko in italijansko zvezo, ki ima itak večino v deželnem zboru — 15 kompaktnih glasov na 14 cepljenih nasprotnikov. V tem slučaju dobe slovenski klerikalci gotovo enega odbornika v kmečki kuriji, laški klerikalci 1 iz cele zbornice in italijanski liberalci 1 iz skupine trgov in mest, v veleposestvu pa odloči žreb; sicer pa je tudi tu skoraj gotovo, da bi liberalci obstruirali proti žrebanju in bi zahtevali zase 2 poslanca, kar je mogoče le potom kempromisa. Agrarci so pač v takem položaju, da se ne morejo z nikomur pogajati, ampak se nanašati le na žreb. V tem slučaju bi se končno moralo italijanski klerikalni stranki nasvetovati, da ne zahteva svojega zastopnika in ne provocira obstrukcije; torej bi se klerikalna pozicija morala taktično oslabiliti na ljubo klerikalnemu principu. Ako se pa izlove obstrukcija, pa brzkone propade italijanska klerikalna stranka, torej tudi nadškof ne more želiti novih homatij. Menda pusti, da se stvar razvije po naravni poti, torej če drugače ne, tudi zvezo Gregorčič-Pajer. Nadaljevala se bo torej v deželnem zboru igra zadnje dobe 1902—1907, takozvana doba «suhih let». Mi pa dodajamo za

«Sočo in za goriške naprednjake», kateri sami niso tirali od leta 1902 naprej v lastnih zavodih nič drugega nego dobo «suhih let», tudi v narodnem in gospodarskem oziru na lastnih tleh. To je torej rezultat brezglavega obnašanja dr. Frankota in Gabrščka, brezmiselnega ravnanja in psovanja «Soče» tekom poldruga leta proti vsakemu in vsemu in sleparskega političnega boja napredne stranke od zadnjih volitev.

Kar se pa tiče novega razmerja moči med strankami prihodnjic.

Kultura slika z Madžarskega.

VI.

Dr. Milan Ivanka, dosedaj odvetnik v Trnovem, je nastopil enoletno ječo. — Bil je izvoljen leta 1907 s 1911 glasovi Slovakov proti 983 glasovom Nemcev, madžarskih železničarskih uradnikov duhovnikov, učiteljev, sodnikov in židov v ogrski državni zbor. — Madžarska zbornica je razveljavila to volitev, češ, da so Slovaki zmagali le vsled «teroriziranja» volilcev po dr. Ivanki. — Kljub izbornemu zagovoru rumunskega poslanca Manju — v zbornici in pred zbornično komisijo, je bila volitev razveljavljena. — Med preiskavanjem te komisije se je predsednik te komisije Arpad Sentyvany izrazil proti Ivanki samemu, da zasluži že radi tega, ker se drzne nastopati kot potomec starih ogrskih plemičev za slovaško stranko, da bi ga «ustrellili» (altroche Ferrer!) — Drugi član komisije Hellebront Geza se je izrazil proti Ivanki, ki je trdil, da ima zakon zase: «Zakon je zakon, a jaz se na zakon s . . . m.» — Tretji član komisije Busa Barna, obenem referent, je pa izkušal dr. Ivanko pridobiti s tem, naj dementira nastop sopeslanca Manju, na kar bo komisija delala, da se njegov mandat ne razveljavi. — Končna sodba zbornice je bila, da se mandat dr. Ivanki razveljavi ter on obsodi na 13 740 30 K stroškov postopanja, obenem pa se je odstopil akt državnemu pravdnistvu, katero je izposlovalo obsodbo dr. Milana Ivanke na eno leto težke ječe, 1000 K g'obe in 357 89 K stroškov radi sledečega kandidatskega govora:

«Mili bratje slovaški!»

Na Ogrskem prebiva 6 narodov, kateri se lahko prispodobijo družini, v kateri je 6 otrok, ki vsi enako delajo, kadar pa sedejo za mizo, takrat napolnijo stari enemu detetu krožnik z vsem dobrim, ostali krožniki pa ostanejo prazni, in če zahtevajo otroci jedi, jih stari tepo po obrazu. — Ali so to stari?! Tako se godi tudi v ogrski zbornici s slovaškim ljudstvom in slovaškimi poslanci. — Ne le da nič ne dosežemo, ampak kadar kaj zahtevamo, takrat nas opljuvajo in zasledujejo kakor gladni volki zajca. — S takim preganjanjem se umorili Vašega poslanca Jehlička, ki je valed preganjanja obolel in se moral radi bolezni odpovedati mandatu.

Bog je dal vsakemu človeku svoje posebne postavbo in glas, tako tudi živali: zato pes laja, mačka mijavka, petelin poje, kokoš kokodaka i. t. d. Kaj bi vi rekli na to, če bi kdo hotel to premeniti ter zahteval, naj petelin laja, pes kokodaka, mačka kikirika? Naša država pa tako hoče. — Trdi, da je slovaški jezik samo jezik hlapcev, zato se moramo učiti madžarsčine; zato mučijo našo ubogo deco v šolah z madžarskim jezikom; tega ne dopustimo! Mi smo se rodili kot Slovaki, s tem jezikom nas je vprvič pozdravila naša mati, s tem jezikom spoštujemo Boga doma in v cerkvi, s tem dragim slovaškim jezikom nas spremljajo ostali do groba, in v tem jeziku molijo nad našim grobom.

— Zato se moramo za ta svoj jezik boriti, in če treba, žrtvovati zanj življenje in kri.

Ta govor dr. Milana Ivanke sta dva žandarja zapisala ter ga dala podpisati po nekaterih osebah, večinoma uradnih, učiteljih in duhovnikih-madžaronih (Penzinjski okraj, kjer je bil izvoljen dr. Milan Ivanka, je namreč po večini slovaški, po manjšini nemaški, Madžarjev ondi sploh ni). — Dr. Ivanka je pri kazenski razpravi ponudil 40 prič, katere naj bi potrdile, da je odlomek govora, kakor ga je predložila žandarmerija, netočen in da je treba reproducirati ves govor, iz katerega se vidi, da ni izustil najmanjše žalitve madžarskega naroda. — Sodišče je ponujane priče odklonilo in zaslislalo le onih 11 prič, katere je bila ponudila žandarmerija. — Po razsodbi se je akt odstopil odvetniški zbornici, katera se seveda z vso gotovostjo izreče, da je dr. Ivanka nevreden advokature, in tako zgubi po prestani enoletni ječi tudi svojo eksistenco. — Tako je namreč odvetniška zbornica že razsodila v zadevi Ljudevita Medvecky, kateri je bil obsojen tudi na eno leto ječe in je izgubil po prestani kazni svojo advokaturo. — Kako zlorablja odvetniška zbornica, ta cvet madžarske inteligence, svojo moč, kaže slučaj, ko se je hotela ustanoviti v Persovu slovaška banka. — Ker ni bilo sposobnega človeka, da bi banko prevzel, nego kak slovaški odvetnik, se je požurila odvetniška zbornica ter storila sklep: Da je prevzete vodstva slovaške banke disciplinarni prestop, ker se protivi madžarskemu patriotizmu in odvetniški disciplini.

Ilustrativen je slučaj slovaškega kaplana Tomanke. — Ker ga madžarska justica ni mogla spraviti v ječo, se je pa doseglo, da so ga internirali v samostan, misleč, da bo tudi ondi pod ključem. — No, zgodilo se je, da so mu slovaški brodniki, ko so brodarili s svojim lesom po Wagi mimo samostana, kjer je bival Tomanka, poslali pozdrave, na kar jim je Tomanka pisal srčno pismo, želeč jim srečnega brodarenja naprej do Komorna. — Državno pravdnistvo je poslalo, ko se je o tem zvedelo, žandarmerijo v samostan, zadevo preiskovat, ter je žandarmerija očitala samostanu, da ne vrši svoje dolžnosti, ker se je med drugim konstatiralo, da se sme Tomanka semintja izprehajati tudi po javni cesti. — Pač lepa slika iz »najbolj konstitucionalne države« najbolj viteškega naroda v Evropi!!!

Zopet državnozbornska volitev v Trstu.

V nedeljo 14. t. m. bomo v Trstu zopet volili, in sicer v III. državnozbornem volilnem okraju, ki obsega staro mitnico (Barriera vecchia) in Kjadin. V tem okraju je bil pri splošnih državnozbornskih volitvah (1907) izvoljen bivši socialni demokrat Pagnini, ki je odložil mandat, ko je stopil iz stranke. Pagnini je ustanovil novo stranko, ki se tudi imenuje »socialistično« in ta je proglasila za svojega kandidata seveda Pagninija. Imenujejo se socialistične, pa jim tega nihče ne verjame, niti italijanski nacionalci ne, katerim se Pagninijevci laskajo. Ako bi bili ital. nacionalci prepričani, da so Pagninijevci socialisti, jih seveda ne bi hvalili kakor jih. Imenujejo se stranka, pa se jim zato ves Trst smeje, ker vsi vedo, da niso nič drugega kakor številce ambicioznih nezadovoljencev, ki v naši stranki niso dosegli, da bi se jim bile ambicije izpolnile in ki mislijo imponirati s svojimi praznimi bučami, katere niso zmožne drugega kot pregrevati že popolnoma obrabljene nacionalistične fraze, ki pri pametnih ljudeh nimajo več nobene privlačne sile. O Pagniniju se je vedelo, da bo kandidiral, pa zato ne vzbuja njegova cirkuska kandidatura nobenega zanimanja. Veliko več se zanimajo hudomušneži za avtokandidaturo zdravnika Melhijora Depangherja kljub temu, da je že več let sem pri vsaki volitvi stalni avtokandidat in kljub temu, da so se vsi volilci že od vsega začetka prepričali, da bo revež moral mesto v državni zbor v novo norišnico na Verdali.

Italijanski nacionalci bodo kandidirali svojega Jurija Pittaca, ki je že bil državnozbornski poslanec. Stvar je seveda nekoliko čudna. Pri splošnih državnozbornskih volitvah je prišlo v Trstu do ožje volitve med socialno-demokratičnimi in ital. nacionalnimi kandidati v 3 volilnih okrajih. Pittaco je bil v ožji volitvi s sodrugom Scabarjem. Toda ital. nacionalci so izjavili, da se ožje volitve ne udeležijo kljub temu, da je imel Pittaco zelo dobre šanse. Bili so izvoljeni vsi štirje socialistični poslanci in ital. nacionalci so takrat po svojem časopisju pripovedali, da ne bodo gledali več proti Dunaju, mar-

več kakor nekdanj, proti Rimu. Sedaj so pa obrnili svoje oči zopet proti Dunaju in Pittacu se je menda začelo tožiti po državnem zboru. Niso pa povedali, da so se nasitili gledanja proti Rimu in ljudje si mislijo, da bi imel Pittaco, ako bi bil izvoljen, zelo kočljivo stališče, češ, da bi moral z enim očesom gledati proti Rimu, z drugim pa proti Dunaju. Taka kameleonova poza bi se Pittacu res ne podala in zato je dolžnost tržaskih sodrugov, da ohranijo Pittacu človeški pogled in mesto njega pošljejo na Dunaj našega Jakoba Nicolao, ki ni imel še nikdar namena, uganjati s svojimi očmi kameleonove telovadbe, zlasti se zato, ker bo imel svoje oči obrnjene vedno proti delavstvu. Maziniani ne bodo kandidirali. To je bil menda edini pametni sklep, odkar so se porodili. Prepričali so se, da ni prijetno šopiriti se z mizerijo, zlasti ne sedaj, ko je v Trstu toliko oseb, ki se vesele na uboštvo svojega bližnjega. Ako bodo hodili še nadalje po tej poti, se bodo še srečali s pametjo in takrat bomo imeli v Trstu eno nadlego manj.

Kandidirali bodo tudi slovenski narodnjakari. To seveda! Koga? Ko to pišemo, ne poznamo še imena njihovega kandidata. Zakaj? Ker ne ve tega živ krst. Pri zadnjih deželnozborn. volitvah so kandidirali zato, da pokažejo in da izvedo, koliko jih je. Bilo jih je prav čedno število. Če bi bili naši tisti glasovi, bi bili vredni še enkrat toliko, tedaj bi bili imeli tržaski Slovenci danes dva mestna slovenska deželna poslance. Tako nimajo nič. Ampak pokazali so, koliko jih je. To je nespametno. Veliko več jih tudi ne bo, kakor zadnjič. Ampak treba je vendarle povedati tržaskim Slovincem, da dolžnost ene stranke menda ni samo ta, da venomer šteje svoje pristase (menda ne bodo rekli, da štejejo Slovence?) ampak tudi ta, da uredi svoje nastope v korist svojih pristasev in v korist splešnosti. Ko je »Edinost« pri ožjih volitvah v deželni zbor tržaski pozivala svoje pristase, naj glasujejo za socialističnega kandidata, je pri tem povedala, da imajo tržaski Slovenci pričakovati od socialističnih poslancev vse najboljše. Takrat je »Edinost« govorila resnico. Ampak tedaj morajo tržaski Slovenci tudi sedaj delati nate, da pride v državni zbor socialističen poslanec, ki bo zastopal pravično tudi upravičene zahteve tržaskih Slovincem in delavcev. Da se pa to zgodi, ni treba, da bi tržaski narodni Slovenci glasovali brez vsake potrebe za svojega števnege, marveč naj kar naravnost glasujejo za socialističnega kandidata. In mi upamo, da bo lepo število Slovincem, ki bo sledilo temu pametnemu pozivu, ki se je porodil v krogu razumnih narodnih Slovincem, mesto da bi sledili drugačnemu pozivu Rybača & comp.

Tržaski narodni Slovenci nimajo več nobene potrebe, da bi se steli. Kdor je pameten slovenski narodnjak, pojde pri teh volitvah s slovenskimi socialisti in bo glasoval za socialističnega kandidata.

Iz oklica na drugem mestu je razvidno, da kandidira naša stranka učitelja Jakoba Nicolao. To je zelo nadarjen mož, sin delavske družine, ki je moral pač marsikaj prestati, da je dosegel svoj namen ter postal učitelj ljudske šole.

Za našo stranko so šanse izredno dobre in vse kaže, da bo ostal III. mestni državnozbornski volilni okraj še nadalje v rokah socialno-demokratične stranke.

Sodrugom priporočamo še enkrat, naj napno vse svoje sile, da se to zgodi.

Iz stranke.

O Na jugoslovanski konferenci bosta po sklepu deželnega političnega odbora zastopala gorisko deželno organizacijo sodruga dr. Dermota in Petejan. Kot član izvrševalnega odbora se udeležijo konference sodrug dr. Tuma.

O Shod zaupnikov jugoslovanske socialno-demokratične stranke v Trstu se vrši danes v četrtek zvečer o pol 9. v Delavskem domu II. nad. Dnevni red je nad vse važen in je tedaj želeli, da se ga udeleže vsi zaupniki.

Dopisi.

Nabrežina. (Liberalni antiklerikalizem.) Razpisati bo treba ceno za vprašanje: V čem je pravzaprav politična ideja slovenskih liberalcev? Včasih je bilo misliti, da je vsaj duševna svoboda in vsled tega protiklerikalizem njihovo načelo. Tako bi se bilo dalo soditi vsaj po pisavi njihovih časopisov, ki so hrustali »farje«, da se je kar slisalo. Socialisti so pač že davno trdili, da je to larifari in da so liberalci podobni ljudem, ki glasno pripovedujejo, da ni strahov, pa ne bi za nič na svetu ponoči šli čez pokopališče. Dejali so, da so

liberalci pravi terciari, le da ne nosijo vidno škupulirja in vrvi sv. Frančiška. Naši nabrežinski liberalci so pa morali to še v dejanju dokazati in so dokazali. Naš občinski svet je popolnoma liberalen, večina našega prebivalstva pa socialno-demokratična. Torej vseskozi protiklerikalna občina, če izvzamemo gospoda Čargota in njegovo gospodnično. Dne 29. oktobra so pa imeli naši liberalni občinski očetje sejo, na kateri so storili nekaj, kar je res vredno zabeležiti. Ne da bi morda slavili španskega mučenika Ferrera! Take reči jim ne roje po glavi. Pač so pa soglasno sklenili, da se morajo vsi otroci, ki hodijo v ljudsko šolo, vsak dan udeleževati šolske maše; izvzeti so le tisti, ki pasejo krave. Kdor se ne podvrže temu sklepu, bo »kaznovan po zakonu«. Modri svobodomislci so le pozabili povedati, po katerem zakonu in kje je sploh v Avstriji tak zakon. Posebno zanimivo je pa to, da se je seje udeležil tudi gospod Čargo, seveda na galeriji, kjer se je hotel prepričati na lastne oči, če bi kdo glasoval proti predlogu. Pa to še ni bilo dovolj. Ko je bil sprejet omenjeni predlog, se je oglasil gospod Čargo kar za besedo in je kar z galerije predlagal, da se morajo poganjati na vsakdanjo mašo tudi tisti dečki, ki hodijo v obrtno šolo. Ni nam znano, od kdaj smejo poslušalci na galeriji posegati v razprave in vlagati predloge. Ampak prav gotovo bi bili naši občinski svetovalci ubogali gospoda Čargota tudi v tem, če se ne bi bili skoro vsi hitro spomnili, da so delodajalci in da nimajo vajencev za maše, ampak za delo. Ko so si izračunali, koliko škode na tem svetu bi imeli, če bi po Čargotovi metodi skrbeli za srečo vajencev na onem svetu, so odklonili ta predlog. Prvi sklep je pa seveda obveljal. Postavili so s tem svoj bahati antiklerikalizem v pravo luč. Obenem so se pa korenito blamirali. Našim sodrugom naznanjamo, da ga ni zakona, ki bi prisilil otroke proti volji staršev, da bi hodili k cerkvenim ceremonijam. Tisti, ki nočejo, da bi se jih udeleževali njihovi otroci, naj to kar naznanijo okrajnemu glavarstvu v Sežani in nič se jim ne more zgoditi. Formulacije za taka naznanila lahko dobe pri deželni organizaciji v Gorici. S tem bodo dali najboljši odgovor liberalnim mame-lukom.

Gorica. (Se nekaj iz bolniške blagajne.) Ko je naš modri magistrat izdal tisti, našim čitateljem znani odlok, s katerim se je tako lepo blamiral, je prevzel bolniško blagajno v največji naglici in ne da bi bil navzoč odbor blagajne. Za to povsod med poštenjaki veljavno in tudi predpisane šego se niso niti zmenili, ampak sedli so takoj v okupirano blagajno nekam tako kakor tat na ukradeno blago. In takoj prvo uro, ko so bili notri, so naročili novo elegantno pisalno mizo in prav tako elegantne stole, kajti staro pohištvo je bilo magistratovski gospodi seveda preveč prosto. Treba je bilo torej takoj potrositi nad 200 kron za eleganco. To je bila pa prav tista gospoda, ki se je zgrajala nad potratu, ko je predsednik bolniške blagajne kupil 12 slik za agitacijo proti alkoholizmu in jih dal obesiti v čakalnico. Ta čin predsednika so označevali na magistratu za najbolj nelegalnega in nanj so se najglasneje sklicevali, da bi upravičili svoj nastop proti blagajni. Ko je pa namestništvo razveljavilo sklep, so gospodje prav tako zapustili blagajno, kakor so bili prišli vanjo. Delavski odbor je moral vse prevzeti sam, ker je bilo gospodo tako sram, da ni nobeden prišel k oddaji. Po prevzetju je delavski odbor takoj poklical postreške in dal odpeljati omenjeno mizo in stole na magistrat, naj tam store z njimi, kar hočejo, kajti blagajna ima dosti svojega inventarja. Magistrat je moral hočš nočš prevzeti blago in ga plačati trgovcu. Še nekaj moramo povedati, kar postavlja v pravo luč narodnjaško časopisje, ki je z največjo slastjo zagovarjalo čin magistrata in blatilo delavsko upravo. Pred par meseci je blagajna dala napraviti nekoliko tiskovin v slovenskem jeziku. Ko so magistratovci opazili te stvari, so jih takoj dali spraviti, češ to pošljemo v Rusijo, ker v Gorici ne potrebujemo tega jezika; saj znajo tukaj vsi italijansko. Tiskovine so ležale torej v omari. »Za« da je to trajalo samo 72 ur, sicer bi se bili gospodje še nekoliko bolj osmešili kakor so se. Itak se jim smeje že vsa Gorica, le Gabersčková »Soča« jih je hvalila. Po domače se pravi »gliha vkup štrih«.

Sy. Ivan pri Trstu. Pretečni petek je v tuk. delavskem izobraževalnem društvu predaval sodr. Regent o predmetu »Kako je nastalo delavsko vprašanje«. Udeležba je bila nepričakovano velika. Prostorna dvorana našega društva je bila do zadnjega kotička polna ukaželjnih slovenskih delavcev, ki so z zanimanjem sledili izvajanjem predavatelja, ki je moral svoj govor večkrat zaradi burnih aplav-zov prekiniti. Prihodnji teden bo pa predaval pri nas zopet sodr. Regent o alkoholizmu. Med sodrugi je tudi za to predavanje veliko zanimanje in je zato pričakoviti, da bo dvorana zopet napolnjena.

Naše društvo se kaj lepo razvija. Dosedaj imamo že 182 članov. V tem tednu dobimo od tržskega »Ljudskega odra« čedno število knjig, katere bodo naši člani seveda prav pridno čitali. Kmalu pričnemo s pevskimi vajami in se bo po gmotnih mečeh skušala urediti tudi telovadba. Le tako naprej. Opozorimo še naše delavce, da so naša predavanja javna in je vstop dovoljen vsakemu brezplačno.

Nadomestna državnozborna volitev v Trstu.

Tržaški delavci, volilci III. mestnega volilnega okraja!

V nedeljo, dne 14. novembra ste poklicani, da si izvolite novega državnozbornega poslanca.

Socialno-demokratska stranka, ki rabi tudi to zakonodajno moč kot mogočno in uspešno sredstvo zoper današnji krivični kapitalistični sistem, stopa v ta volilni boj kakor vedno, s svojim čistim in jasnim programom delavske osvoboditve in z namenom, da bo v državnem zboru zastopala in branila koristi revnega delavnega ljudstva.

Kakor vedno, se vam bodo tudi letos laskali hlapci meščanskega izkoriščevanja in v imenu naroda in narodne ljubezni bodo zahtevali od Vas glasov zato, da bi, ako bi bili izvoljeni, stali v državnem zboru na strani vaših izkoriščevalcev.

Takim strankam odrecite svoje glasove in glasujte vsi samo za socialno-demokratskega delavskega kandidata, ki je

Jakob Nicolao

učitelj

V njem, ki je socialni demokrat, ki je učitelj in član revne delavske družine, ki pozna vse vaše trpljenje in pomanjkanje, v njem boste imeli resnega in odkritosrčnega zastopnika svojih koristi in smotrov.

Slovenski delavci! Ako glasujete za sodruha Jakoba Nicolao, boste protestirali zoper nazadnjaško avstrijsko vlado, ki je nesposobna, da bi zagotovila gotovo življenje avstrijskemu ljudstvu, nesposobna, da bi naredila med avstrijskimi narodi mir in jim zagotovila razvoj in napredek. Tako boste protestirali zoper narodnjaško-šovinistične stranke, ki v parlamentu glasujejo vedno za nove puške in kanone, ki so onemogočile sprejem socialističnega predloga zoper podraženje živil in ki delajo z vsemi sredstvi na to, da bi onemogočile zakon za starostno in invaliditetno zavarovanje delavstva.

Delavci! Dne 14. novembra pokažite se enkrat, da ste za napredek in da hočete doseči svojo popolno osamosvojitev. Udeležite se vsi volitve in zapišite na glasovnice ime

Jakob Nicolao, učitelj.

Zivela mednarodna socialna demokracija!

Socialistični volilni odbor!

Shodi.

Šv. Križ pri Trstu. V nedeljo, 15. nov. dopoldne ob 9. uri bo § 2 shod klesarjev in sploh delavcev vseh strok z dnevnim redom: »Potreba in korist strokovne organizacije«. — Ob 11. uri tistega dne javni ljudski shod z dnevnim redom: »Proti neprestano naraščajoči draginji živi!«. Na obeh shodih govori shodovni tajnik iz Ljubljane sodrug Anton Kristan.

Nabrežina. 14. nov. popoldne bo javni ljudski shod v Nabrežini z dnevnim redom: »Proti neprestano naraščajoči draginji«. Začetek ob 3. pop. Govori sodr. Anton Kristan iz Ljubljane. — Delavci, pridite vsi!

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico je 4. nov. priredilo lep shod konsumentov v Sp. Siski, 7. nov. pop. na Glincah, 8. nov. zvečer v Vodmatu. Na vseh shodih pa je obrodil ta uspeh da je pristopilo precej novih članov. Le tako naprej!

Domače vesti.

— **Volitve v obrtno sodišče.** Opozarja se vse ljubanske delavce, naj porabijo še ta čas, kar ga je pred 14. nov. (dnevom volitve) za čvrsto agitacijo. Vsak bodi agitator! — Združene strokovne organizacije so postavile sledeče kandidate: Skupina malih obratov: Prisedniki: 1. Brozovič Jurij, krojač, Ljubljana, Zabjak št. 3; 2. Piskur Anton, pek, Ljubljana, Florijanska ulica št. 19; 3. Smuovec Jožef, čevljar, Ljubljana, Emonska cesta št. 10; 4. Meglič Ivan, ključar, Vič, Rožna dolina št. 197; 5. Gaspari Anton, mizar, Ljubljana, Tržaška cesta št. 24; 6. Mihel Franc, stolar, Ljubljana, Sredina št. 18; 7. Križnar Pavel, krovce, Ljubljana, Opekarska cesta št. 32; 8. Bajda Ivan, krojač, Ljubljana, Franciskanske ulice št. 12; 9. Strekelj Franc, čevljar, Ljubljana, Opekarska cesta št. 35; 10. Metelko Franc, zidar, Tacen, št. 65; Namestniki: 1. Fale Josip, krojač, Ljubljana, Hrenova ulica št. 17; 2. Makovec Ivan, pleskar, Vič št. 128; 3. Fekonja Franc, zidar, Vič št. 71; 4. Babnik Franc, kamnosek, Zgornja Siska št. 98;

5. Rožanec Mihael, tiskar, Ljubljana, Tržaška cesta št. 25; 6. Premšak Peter, sodar, Siska, Vodovodna cesta št. 203; Vzklicno sodišče: 1. Kavčič Tomaž, mizar, Ljubljana, Hrenova ulica št. 17; 2. Sajovic Valentin, krojač, Ljubljana, Trnovski pristan št. 28. Skupina velikih obratov. Prisedniki: 1. Podlpec Ivan, usnar, Ljubljana, Hradeškega vas št. 34; 2. Lotrič Anton, mizar, Ljubljana, Tržaška cesta št. 25; 3. Gabršek Lovrenc, mizar, Ljubljana, Tržaška cesta št. 31; 4. Štrukelj Karol, zidar, Ljubljana, Ambrožev trg št. 5; 5. Pleško Jožef, livar, Ljubljana, Velika čolnarska ulica št. 10; 6. Platin Oton, tiskar, Ljubljana, Francovo nabrežje št. 7; 7. Tekavec Karol, skladiščnik, Ljubljana, Cerkevna ulica št. 7; 8. Knez Jožef, kovač, Spodnja Siska, št. 108. Namestniki: 1. Kosir Ivan, tesar, Spodnja Siska št. 7; 2. Lovce Anton, papirniški delavec, Vevče št. 44; 3. Hlebs Franc, mizar, Ljubljana, Zeljerska ulica št. 4; 4. Tomanič Arton, zidar, Ljubljana, Metelkova ulica št. 27. Vzklicno sodišče: 1. Mlinar Ivan, korektor, Ljubljana, Krakovski nasip št. 16; 2. Novšak Ivan, usnar, Ljubljana, Poljanska cesta št. 47. Napišite natančno imena in naslove. Vsi na krov!

Združene strokovne organizacije.

— **Klerikalci in Nemci** v dogovoru za volilne obrtno sodišče. Med kandidati, ki jih klerikalci priporočajo delavstvu za prisednike v obrtno sodišče sta dva visoka uradnika — Kranjske stavbinske družbe, blagajnik njene Vrtačnik in nadkupjovodja Medica. No — sedaj se bodo ja še tistim poslednjim odprle oči!

— **Sodrug i Ljubljani in okolici, pozor!** Kandidate za volitve v obrtno sodišče, ki se vrše v nedeljo dne 14. novembra od 8. ure zjutraj do 12. ure opoldne, je organizirano delavstvo že postavilo, ter jih je dobilo pri Strokovnem tajnistvu, Šelenbugova ulica št. 6, drugo nadstropje, ter pri zaupnikih vseh strokovnih organizacij. Sodrug i volilci, ki jih še nimajo, naj pridejo ali pa pošljejo nemudoma ponje ter opozorijo tudi druge delavce-volilce na to. Kdor še ni dobil glasovnice, naj se takoj zgleda ravnotam. Imena, priimek, poklic in bivališče kandidatov je na glasovnico natančno napisati — najboljšo, če s tinto; kdor tega iz katerega vzroka ne bi mogel, naj pride v Strokovno tajnistvo, ki daje tudi vsa druga pojasnila. Posebno pa opozarjamo sodruge, zlasti mizarje, naj natančno pazijo, da ne bo kdo volilcev premotil s klerikalnimi kandidati, med katere so podjetniki vstulili tudi nekaj naših organiziranih sodrugov, najbrže za vabo kalinov in pa, da bi napravili v naših vrstah razpor. Torej pozor! Vsak volilec dobi po dve glasovnici in je eno dobro spraviti za slučaj ožje volitve. Sodrug i, agitirajte zlasti po okolici in se prepričajte, če ima vsak volilec napisane naše kandidate.

— **Pri knjigoveški tyrdki Iv. Bonača** so v ponedeljek 8. t. m. knjigoveški pomočniki stopili v stavko. — Vzrok stavke je ta, ker je gosp. Bonač kljub natančnim določbam, ki obstoje med tukajšnjimi knjig. mojstri in podružnico knjigoveških pomočnikov glede vajencev i. t. d. sprejel novega vajenca v izučbo, katerega pa kljub opetovanim opominom od podružničnega vodstva noče odpustiti. Ker se gosp. Bonač ni zmenil za predložene opomine, so pomočniki omenjene delavnice razen enega stopili v stavko.

— **Nesreča.** Ko je v soboto dopoldne peljala Podlogarjeva žena iz Skepačnika pri Zelimljah po Karlovski cesti drva, ja konj zavil pod Sammasovo tovarno na Jamnikovo dvorišče hlapec Serjak je skočil h konju ter ga hotel ustaviti. V tem hipu ga pa zgrabi oje in s prednjim koncem pritisne ob zid sosednje hiše. Serjak se je pri tem na prsih tako telesno poškodoval, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico.

— **Predavanje.** Opozarjamo še enkrat na prvo redno javno predavanje »Vzajemnosti« danes ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Mestnega Dama« v Ljubljani. Pr daja gosp. prof. Reisner o predmetu »Zrak in življenje«. Vstop prost. Sodrug i, agitirajte za številno udeležbo ter pripeljite tudi svoje žene s seboj. Ker je predmet predavanja zelo zanimiv ler da ne bo neprijetnega motenja, bodi še enkrat povedano, da je začetek točno ob 8. uri.

Zadnje vesti.

Politični položaj. Dunaj, 10. novembra. Včeraj popoldne se je ob posredovanju Glombinskega nadaljevalo prganje Nemcev in Čehov o prepornih točkah. Izdal se je komunike, v katerem se pravi, da so se vsi govorniki izrekli za pospeševanje akcije poljskega kluba za delavnost zbornice in proti vladi §. 14.

Dunaj, 10. novembra. Včeraj je cesar sprjemal na avdienci zaporedoma grofa Aehrenthala, ministrskega predsednika barona Bienenrtha in trgovinskega ministra Weisskirchnerja.

Dunaj, 10. novembra. Gosposka zbornica ima prihodnjo sejo v sredo dne 17. novembra ob 3. popoldne.

Dunaj, 10. novembra. Splošna negotovost je oboležje sedanjega položaja. Med poslanci se kolportirajo najraznovrstnejše vesti, od katerih druga drugi nasprotuje. Ena vest podi drugo, iz kombinacij rasto nove kombinacije in skoraj vsaka kontrola o resničnosti vesti postaja nemogoča. Le na-

migavanja o Bienenrthovem namenu, da bi vladal s § 14., se tako dosledno in trdovratno ponavljajo, kakor da bi bil absolutistični načrt že popolnoma gotov. Seveda bi bil to najnesrečnejši poizkus, ki bi ga Bienenrth obžaloval bolj od vseh svojih dosedanjih narodnosti. Očividno je ministrski predsednik pozabil, da je mogla splošna in enaka volilna pravica zmagati samo vsled velikanskega razvoja demokratičnega mišljenja med množicami in da je vpeljava splošne in enake volilne pravice zopet z vso močjo pospešila demokratizem med ljudstvom. Če ima Bienenrth od svojih političnih uradnikov druga poročila, je to žalostno znamenje, da je njegova uprava kaj slabo poučena o ljudstvu in o strujah med masami. Da bi morala socialna demokracija z vso svojo močjo ustati proti absolutizmu, je samo ob sebi umevno in socialisti so to že povedali gospodu Bienenrthu. A tudi vse stranke, ki iščejo svojo oporo še v ljudstvu, bi morale v tem slučaju slediti socialni demokraciji, če ne bi hotele v najkrajšem času izgubiti mas. Vsako resno gibanje proti absolutizmu bi pa povzročilo, da bi se v najkrajšem času podrli vsi stebri neustavne vlade; zakej čim bi se pokazalo, da ljudstvo ne sankcionira absolutizma, bi bil res kredit vlade uničen. Kdo bo posojal denar, če spozna, da ne bodo priznali posojila tisti, ki bi ga morali plačevati? Na svoje ime ne bo dobil Bienenrth milijonov, ki bi jih potreboval. In ekspozé finančnega ministra je pokazal, da potrebuje vlada prav veliko milijonov, če noče z državnim vozom običati sredi močvirja.

Zuganje s § 14. je torej neresno in samo političen obup bi ga mogel uresničiti.

Poleg skrivnostnega namigavanja o absolutizmu se slišijo še druge kombinacije: Da se skliče državni zbor za 15. novembra in se poizkusi z delom. Baje bi že sklicanje seje pokazalo odločnost vlade in blagodejno vplivalo na delavnost. Vendar se zdi, da Bienenrth sam ne zaupa prav preveč svoji odločnosti in sugestivni moči, zato se razglašajo tudi, da se tako na prvi seji izreče razpust državnega zbora. Po eni verziji bi se potem takoj razpisale nove volitve, po drugi bi se zavlekle čim dalje, po tretji bi se vršile spomladi.

Positivno je, da se še vedno posreduje in konferira in razni političarji so klicani na avdienco.

Dunaj, 10. novembra. Danes so bili na sejo poklicani galški deželni maršal Stanislav Badeni, galški namestnik dr. Bobrzenski in poljski minister Dulemba. V političnih krogih se spravlja ta avdiencia v zvezo z namenom Poljakov, pozvati Dulemba in finančnega ministra Bilinskega, da demisionirata, če bi Bienenrth sklenil vladati s § 14. Vprašanje je, če bo imela demokratična struja v poljskem klubu dovolj vpliva.

Odsek za socialno zavarovanje. Dunaj 10. novembra. V odseku za socialno zavarovanje se je včeraj razpravljalo o § 3., ki pravi, da so od bolniškega zavarovanja izključene osebe, ki zaslužijo več kakor 2400 kron na leto. Proti tej določbi so nastopali skoraj vsi govorniki. Poslanec Muchitich je opozarjal, da bi to zadelo tudi mnogo delavcev, marsikateri nastavljenec pa bi bil tedaj še na slabšem kakor delavec. Posl. Elders ch je dejal, da bi bilo mnogo revnih nastavljenecv tedaj prisiljenih, ostati v slučaju bolezni sploh brez zdravniške pomoči. Černy jo omenjal, da zasluži včas delavec kot delovodja, stražnik i. t. d. pač več kakor 200 kron na mesec, a če izgubi tako mesto, mora zopet postati delavec z manjšo mezdo. Sklenilo se je, sklicati aukto, na katero bodo povabljeni zastopniki uslužbencev in zdravnikov.

Ogrska kriza. Dunaj, 10. novembra. »Wiener Allgemeine Zeitung« ima vest, da je cesar obljubil Wekerlu, da se vpele plačevanje v gotovem in da dobe Madžari vojaške koncesije. Na tej podlagi bi se omoočilo sodelovanje ustavne in ljudske stranke s tistim delom neodvisnjakov, ki slede Košuta.

Dunaj, 10. novembra. Wekerle je bil pol ure na avdienci. Cesar je dejal, da naznani v najkrajšem času svoj sklep. Prej hoče še slišati Andrašija in Košuta.

Nova socialistična zmaga. Berlin, 10. novembra. V Schönebergu pri Berlinu so socialni-demokratje pri dopolnilnih volitvah III. razreda za mestni zastop ohranili dosedanje mandate in si priborili še tri nove.

Društvene vesti.

Delavska šola. Jutri v petek zvečer je v društvenih prostorih »Vzajemnosti« delavska šola. Predmet: Socializem. Predava E. Kristan. Začetek ob pol 8. uri. Prosi se za točnost in številno udeležbo.

Sodruge zlasti stavbnih strok se še enkrat opozarja na risarski tečaj, ki ga otvori »Vzajemnost«, čim bo pripravljen vsaj 30 slušateljev. Natančnejša pojasnila se dočé pri odboru.

Delavci in delavke Ljubljane in okolice!

Nocoj predava v veliki dvorani »Mestnega Doma« profesor Reisner o predmetu »Zrak in življenje«.

Predavanje bo spremljal z jako zanimivimi eksperimenti.

Ne zamudite predavanja! Začetek ob pol 8. zvečer.

Zahtevajte
po vseh gostilnah,
kavarnah in
brivnicah

„Rdeči Prapor“

Svojim čitateljem priporočamo, da se
ozirajo na take tvrdke, ki inserirajo v
našem listu.

H. Suttner

Ljubljana :: Mesni trg

razposilja ure, zlatino in
srebrnino na vse kraje sveta,
obrnite se zanesljivo na domačo slovensko
tvrdko. — Veliki novi cenik zastoj.

Novost: Ploščnata, tanka, prava
nikelnasta Anker-Roskopf ura na 6
kamnov, pokrovi ostanejo vedno beli,
prav natančno 36 ur idoča K 4-50. —
Srebrne ure od 6 K naprej. — Vredno
jamstvo. Ako blago ne ugaja, se denar
vrne nazaj. — Veržice s slov. trakovi:
nikelnasta K 1-20, srebrna K 5.—. 19

Sprejemem tako

4-8

4 čevljarske pomočnike

za različna dela in

popravljalca

gornjih delov.

Ivan Smrekar :: Mokronog.

Kavarna

„Unione“ v Trstu

ulica Caserma in Torre Blanca

se priporoča.

Klobuke, olinde
in čepce v najnovejših fazonah in v
velikih izberah priporoča

Jvan Soklič, Ljubljana

Pod Trančo šte. 2.

52-44

Kupujte

šolske potrebščine

le v trgovini s papirjem

Ivan Vrečko

—19

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31.

Zaradi preselitve 10 % popusta.

Delavski žepni koledar

za leto 1910

je ravnokar izšel.

Cena 80 vin., po pošti 10 vin. več.

Naročila in denar je poslati

Upravi „Rdečega Prapora“ v
Ljubljani.

Milko Krapeš

urar in trgovec z zlatino, zapriseženi
sodnijski cenilec, Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča svojo bogato zalogo različnih stenskih in
žepnih ur, kakor tudi zlatih in srebrnih verižic, uhanov
in prstanov. V zalogi imam tudi gramofone in plošče
s slovenskimi napevi in godbo. Z ozirom na bližajočo
se velikonočno in binkoštne praznike, naj nihče ne zamudi
te prilike, ker bodem prodajal po znatno nizkih cenah.
Malo dobička, veliko prometa! Cenike pošljim zastoj
in poštne prosto! 52-52

Pozor!

Pozor!

Toplo se priporoča kavarna

„ILIRIJA“

Ljubljana 31-25

Kolodvorske ulice (3 minute od
južnega kolodvora)

!!! Odprta vsak dan celo noč. !!!
Posebna soba na razpolago.

Modni salon

M. Sedej-Strnad

Ljubljana

13-10

Prešernove ulice št. 3 (v palači „Mestne
hranilnice“)

priporoča cenjenim damam svojo bo-
gato zalogo klobukov najnovejših
fazon in najfinejšega okusa.

Katinka Widmayer

trgovina pri „Solnou“ za vodo

Pogačarjev trg

priporoča svojo veliko zalogo

45-40

perla za dame, gospode in otroke. Ro-
kavice, nogavice, kravate, bluže, obleke,
predpasnike, čepice, l. t. d. Vezanje umet-
nih cvetlic. Nagrobne vence s trakovi.
Vsa oprava za novorojenčke. Damski
slamniki najnovejše mode. Krasne „peče“
vedno v zalogi. Specialiteta za delavce:
Celulloid-ovratniki, prsa in
manšete.

Nizke cene

35 letni velik
uspeh!

52-48

Močan želodec,
pravilno prebavo
ter odprtje telesa

se doseže, ako se uporablja mno-
gokrat odlikovano

želodčno tinkturo

lekarna Placolijs

Ljubljana, Dunajska cesta.

Steklenica 20 v. Naročila po povzetju.

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana

Prešernove ulice šte. 9

priporočata v največji izbiro po najnižjih cenah

4-2

obleke za gospode, obleke za dečke, obleke za otroke, površnike za gospode in
dečke, žakete za dame, paletu za dame, plašče za deklice.

Tvrdba Chalupnik & Predovič

Ljubljana, Stari trg 19

priporoča najboljše in najokusnejše šunke, pripravljene po praškem načinu, razno-
vrstno prekajeno in sveže svinjsko meso od mladih, domačih pitanih prašičev,
dalje raznovrstne klobase, hrenovke in safalade vsak dan 2krat sveže.

Pokitne pošiljke od 5 kg naprej po povzetju.

6-2

Za izborna blaga, točno posrežbo, solidne cene jamči in se priporoča zgornja tvrdba.

Dolnška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg
v Ljubljani

Telefon šte. 188.

Telefon šte. 188.

priporoča svojo

izborna pivo v sodcih in steklenicah.

ZALOGA V SPODNJI ŠIŠKI.

52 39